

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Algemene Rekenkamer
Postbus 20015
2500 EA Den Haag

**Directoraat-Generaal
Ondermijning**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
4003387

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 12 mei 2022
Onderwerp Reactie conceptrapport Strafrechtelijk afpakken van crimineel
vermogen

Geachte heer Visser,

Ik ben de Algemene Rekenkamer zeer erkentelijk voor het onderzoek dat zij heeft uitgevoerd naar het strafrechtelijk afpakken van crimineel vermogen in Nederland. Financieel gewin is hét onderliggende motief van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit. Geld is het machtsmiddel van criminelen en wordt gebruikt om drugs, wapens en handlangers te financieren. Door crimineel vermogen af te pakken wordt de status van criminelen afgebroken, oneerlijke concurrentie tegengegaan en voorkomen dat crimineel geld (opnieuw) wordt geïnvesteerd. Afpakken van crimineel vermogen is daarom een belangrijk middel om criminele geldstromen terug te dringen en de georganiseerde misdaad te frustreren.

Al jaren werken de verschillende partners in de afpakketen hard aan het verhogen van de afpakresultaten en het versterken van de keten. Dat er verbeteringen in de keten nodig zijn, bleek al eerder uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer: sinds 2018 wordt het beheer van de afpakketen in het jaarlijkse Verantwoordingsonderzoek als onvolkomenheid aangemerkt. In het op 18 mei 2022 gepubliceerde Verantwoordingsonderzoek over 2021 wordt deze conclusie opnieuw getrokken, maar is de Algemene Rekenkamer tevens positief over de voortgang die in 2021 is geboekt. Samen met de ketenpartners blijf ik mij inzetten voor het verder verbeteren van (het beheer van) de afpakketen.

De Algemene Rekenkamer heeft voor haar onderzoek naar strafrechtelijk afpakken vijf intensiveringen onderzocht. Deze intensiveringen uit de periode 2010-2021 hadden tot doel meer crimineel vermogen af te pakken. De conclusies die de Algemene Rekenkamer trekt zijn stevig en bieden mij en de ketenpartners stof tot nadenken. Tegelijkertijd heeft de Algemene Rekenkamer oog voor de verbeteringen die zijn doorgevoerd, de complexiteit van afpakzaken en de uitdagingen van ketensamenwerking. Het conceptrapport bevat enkele waardevolle aanbevelingen die kunnen bijdragen aan het verder versterken van het proces rond strafrechtelijk afpakken. Desalniettemin vind ik het belangrijk om op bepaalde onderdelen van het conceptrapport context of nuancering toe te voegen, om de conclusies en aanbevelingen in breder perspectief te kunnen plaatsen.

De Algemene Rekenkamer is in haar onderzoek grondig te werk gegaan, wat resulteert in een onderzoeksrapport met veel diepgang en oog voor detail. Door deze benadering is er echter onherroepelijk minder aandacht voor de bredere context van afpakken. Zo wordt in het conceptrapport alleen gekeken naar de financiële resultaten van afpakbeleid die tevens terugvloeien naar de Staatskas, worden alleen strafrechtelijke instrumenten betrokken (dus geen fiscale of bestuursrechtelijke instrumenten) en is een deel van het strafrechtelijk instrumentarium buiten beschouwing gelaten. Ik vind het daarom belangrijk te benadrukken dat de conclusies van de Algemene Rekenkamer moeten worden gezien binnen de afbakening van het onderzoek en dat op basis van het onderzoek geen uitspraak kan worden gedaan over de effectiviteit van afpakbeleid of de afpakketen in den brede.

De Algemene Rekenkamer spreekt in haar conceptrapport over sturing, of gebrek daaraan, op de afpakketen. Het is goed om te benadrukken dat ik als minister alleen kan sturen op het *beheer* van de afpakketen, oftewel de mensen en de middelen (financieel, ICT, etc.). De ketenorganisaties, in dit geval met name het OM, zijn eigenstandig verantwoordelijk voor het stellen van organisatiedoelen en de uitvoering daarvan. Uiteraard ga ik in gesprek met het OM over haar doelstellingen en aanpak, maar met name gericht op de vraag of het OM over de juiste mensen en middelen beschikt om haar taken goed uit te voeren. Van inhoudelijke sturing is dus geen sprake.

In het conceptrapport wordt voornamelijk gekeken naar de batenkant voor de rijksbegroting als resultaat van de intensiveringen, oftewel de incassocijfers. Sinds 2021 stuurt het OM minder op incassocijfers, maar vooral op beslag. Beslagcijfers zijn een directer sturingsmiddel voor de opsporings- en vervolgingspraktijk. Beslag wordt ook gelegd ten behoeve van benadeelde partijen en slachtoffers. Dit is beslag dat nooit naar de staatskas vloeit, maar wel is weggenomen van de crimineel. Daarnaast kan de beoordeling van zaken door de rechter lang duren (soms 10+ jaar) en pas ná de definitieve uitkomst van een zaak kan een incassotraject worden gestart. Met beslag zit het OM - maar ook de opsporingsdiensten - dichter op de resultaten van de aanpak en kan beleid waar nodig worden bijgesteld. We weten uit ervaring dat meer beslag doorgaans tot meer incasso leidt.

Ik hoop met bovenstaande toelichting meer duidelijkheid te hebben gegeven over de context waarbinnen dit conceptrapport geplaatst dient te worden. Onderstaand ga ik in op de conclusies en aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer.

Conclusie 1: Financiële doelen zijn beperkt gehaald

Ik erken dat de meeropbrengsten uit de investeringen zijn te ruim zijn ingeschat, zowel wat betreft de hoogte van meeropbrengsten als wat betreft de periode waarbinnen deze meeropbrengsten zichtbaar worden. Strafzaken met een afpakcomponent vragen in de tijd doorgaans meerdere jaren. En resultaten van extra inzet op deze zaken zijn daarom pas na enkele jaren waar te nemen. Het is daarom aannemelijk dat de uiteindelijke aan de intensiveringen gekoppelde incassoresultaten nog niet compleet voorhanden zijn. Ik deel het standpunt van de Algemene Rekenkamer dat doelen realistisch en onderbouwd moeten zijn, enerzijds zodat sturing mogelijk is, anderzijds omdat van onrealistische doelen een demotiverende werking uitgaat.

Zoals in de inleiding toegelicht, heeft de Algemene Rekenkamer in haar onderzoek gekeken naar een *selectie* van instrumenten die het strafrecht biedt om crimineel vermogen af te pakken. Afgepakte gelden die zijn verkregen uit de verbeurdverklaring, de strafbeschikking met afpakcomponent en de afroomboete vallen buiten het onderzoek. Hierdoor ontbreekt een totaalbeeld aan financiële baten uit strafrechtelijk afpakken. Hetzelfde geldt voor de financiële tegemoetkoming of compensatie ten behoeve van het slachtoffer. Voor de ketenpartners van de afpakketen ligt immers, naast het belang van de Staatskas, de nadruk op het belang van het slachtoffer. Ter illustratie: in de acht grote transacties die de Algemene Rekenkamer benoemt in haar conceptrapport, is er voor 2,2 miljard euro crimineel voordeel bij verdachten weggehaald. Hiervan is 1,1 miljard euro naar de slachtoffers gegaan. Alleen de overige 1,1 miljard euro erkent de Algemene Rekenkamer in haar conceptrapport als afgepakt vermogen.

**Directoraat-Generaal
Ondermijning**

Datum
12 mei 2022

Ons kenmerk
4003387

De Algemene Rekenkamer maakt in haar onderzoek onderscheid tussen opbrengsten uit 'normale' afpakzaken en uit hoge en bijzondere transacties. De ontvangsten uit deze laatste categorie laat de Algemene Rekenkamer buiten beschouwing. Ik vind dit onderscheid niet terecht. De betreffende hoge transacties zijn opgelegd omdat grote ondernemingen of financiële instellingen zich schuldig maakten aan omkoping of omdat zij hun functie als poortwachter niet integer vervulden. In beide gevallen is sprake van ondermijning van de rechtstaat en is bijbehorende maatregel, in casu een hoge transactie, onderdeel van de brede aanpak van de georganiseerde, ondermijnende criminaliteit.

Door de hierboven omschreven afbakening van het onderzoek ontbreekt een totaalbeeld aan resultaten van afpakbeleid. Ik ben mij ervan bewust dat deze afbakening van het onderzoek gedeeltelijk voortkomt uit de beschikbaarheid van – of gebrek aan – cijfermatige informatie over het gebruik van eerdergenoemde instrumenten en realiseer mij dat we dit in de keten beter inzichtelijk moeten maken als wij de resultaten van het afpakbeleid beter over het voetlicht willen brengen. Overigens beperkt dit zich niet tot financiële resultaten. Verbeteringen in processen en in de samenwerking tussen ketenpartners zijn ten minste zo belangrijk voor de beoordeling van het afpakbeleid. Daarom wordt binnen de afpakketen (en daarbuiten) naast de cijfermatige onderbouwing steeds meer waarde gehecht aan het verantwoorden van maatschappelijke resultaten, bijvoorbeeld in de vorm van Rijkser Verantwoorden.

Dat laat onverlet dat de conclusie van het onderzoek – dat financiële doelstellingen beperkt zijn behaald – terecht is. Er lopen verschillende trajecten om de afpakresultaten te verbeteren. Vanaf 1 juli 2022 is het mogelijk om sneller beslag te leggen bij openstaande geldelijke straffen en maatregelen – dit kan nu nog alleen bij openstaande ontnemingsmaatregelen. Daarnaast werk ik aan een uitbreiding van het wettelijk instrumentarium. De nieuwe procedure Non conviction based confiscation (NCBC) is erop gericht waardevolle goederen met een criminele herkomst uit de maatschappij te halen, ook als er geen verdachte voor een specifiek strafbaar feit wordt veroordeeld. Daarnaast wordt gewerkt aan de mogelijkheid van het tijdelijk aanhouden van het uitvoeren van een financiële transactie ('spoedbevriezing'). Hierdoor wordt een analyse van die transactie door de FIU-NL mogelijk, voordat het geld van bankrekening gewisseld is en uit het zicht verdwijnt en kan snel, adequaat worden opgetreden door het OM.

Het OM is samen met de ketenpartners bezig met een verkenning van de mogelijkheden om te komen tot een vermogensdossier waarin alle handelingen

met betrekking tot het vermogen c.q. het beslag worden vastgelegd vanaf het moment dat een subject in beeld komt tot aan de warme overdracht aan het CJIB. Het CJIB ontwikkelt een continue vermogensmonitor, zodat zoveel mogelijk informatie over en wijzigingen in het vermogen van een veroordeelde zichtbaar worden en het beeld actueel blijft. Daardoor ontstaat er tot en met de executiefase continu zicht op het vermogen.

**Directoraat-Generaal
Ondermijning**

Datum
12 mei 2022

Ons kenmerk
4003387

De Algemene Rekenkamer beveelt mij aan om in gesprek te gaan met het College van Procureurs-Generaal over realistische doelstellingen en resultaten. Voor zover het gaat om de doelstelling in de Veiligheidsagenda, zijn de doelstellingen realistisch, maar moeten we constateren dat ze soms onvoldoende worden nageleefd. In de komende Veiligheidsagenda gaan we daarvoor extra waarborgen inbouwen. Ik merk op dat als het gaat om sturing, deze aanbeveling voorbij gaat aan de overige ketenpartners. De afpakketen is een keten met afhankelijkheden, maar zonder ketenbaas. Deze aanbeveling neem ik derhalve over en ik zal samen met het College, maar óók met de andere ketenpartners in de afpakketen onderzoeken op welke wijze de doelstellingen realistischer kunnen worden nageleefd. Dit betreft overigens niet alleen financiële doelstellingen, maar ook kwalitatieve doelstellingen over bijvoorbeeld de kwaliteit van de financiële paragraaf in ondermijningsonderzoeken.

De tweede aanbeveling van de Algemene Rekenkamer betreft het zorgen voor samenhang tussen beleid en uitvoering. Deze samenhang wordt geborgd door de verschillende ketenbrede overlegstructuren die zijn opgezet op operationeel, bestuurlijk en strategisch niveau. Voorbeelden hiervan zijn de stuurgroep afpakken en het Coördinerend Beraad Afpakketen¹. Daarnaast wordt afpakken van crimineel vermogen steeds meer als onderdeel van de aanpak van criminele geldstromen beschouwd. De aanpak van het criminele verdienmodel is in fasen in te delen, namelijk 1) Voorkomen dat crimineel vermogen verdiend kan worden, 2) Voorkomen dat illegaal verdiend geld in het legale circuit komt, en 3) Opsporen van criminelen en afpakken van crimineel vermogen². Afpakken is daarmee onderdeel van een bredere aanpak en moet in samenhang met andere processtappen worden gezien.

De aandacht voor afpakken wordt gestimuleerd door kennis over en ervaring met afpakken breed binnen de ketenorganisaties te delen³, maar ook door eerder in het opsporingstraject oog te hebben voor afpakkansen. Zo heeft het OM haar officieren door middel van de aanwijzing afpakken dwingend opgelegd om elke mogelijke strafzaak met vermogensbestanddeel – en in elk geval bij ondermijningsonderzoeken – te beoordelen op afpakkansen. De effectiviteit hiervan is zichtbaar in de stijging van het beslagresultaat van het OM de afgelopen jaren. Naast deze lopende ontwikkelingen ga ik samen met de ketenpartners bezien hoe wij de samenhang tussen beleid en uitvoering verder kunnen bestendigen.

¹ Het Coördinerend Beraad Afpakketen (CBA) is ingesteld op initiatief van dg Ondermijning (JenV) om de afpakketen samen met de partners (JenV, OM, politie, Bijzondere Opsporingsdiensten waaronder FIOD, CJIB, Raad van de Rechtspraak) te versterken.

² Kamerstukken II 2021-22, nr. 29911-348: Bijlage Plan van aanpak criminele geldstromen

³ Bijvoorbeeld: opleidingen voor financieel rechneren kennen standaard ook afpakken als onderdeel; voor rechters en officieren ontwikkelde afpakopleidingen; het afpakfestival; het Digitaal platform afpakken; specifieke bladen zoals het magazine Afpakken.

Conclusie 2: Inzet extra budget is niet navolgbaar

Het klopt dat de gehanteerde definities en registraties van de verschillende ketenpartners niet (altijd) op elkaar aansluiten. Dit bemoeilijkt de monitoring in de keten. Dit is helaas geen nieuw gegeven. De Audit Dienst Rijk stelde in het Auditrapport 2019 VI dat de informatiesystemen van de afzonderlijke ketenpartners niet zijn ingericht op het verantwoorden van elementen uit de afpakketen. De informatiesystemen zijn niet ingericht op onderlinge informatie-uitwisseling in een keten, maar ingericht voor de eigen bedrijfsvoering. Dat is logisch gezien de eigenstandige rol die ketenpartners spelen en gezien de complexe sturingsrelaties in het strafrechtelijk domein. Het blijkt daarom zeer uitdagend om deze systemen of registraties op elkaar aan te sluiten. Wel zijn er initiatieven die hier verbeteringen in aanbrengen. Samen met de ketenpartners verkent het OM bijvoorbeeld de mogelijkheid om te komen tot een vermogensdossier, waarin van signaal tot executie de ontwikkelingen in een strafzaak worden bijgehouden. Daarnaast worden incidentele middelen uit de Prinsjesdaggelden 2021 aangewend om de IV-problemen in de strafrechtketen op te lossen. Ook deze investeringen zullen in de toekomst bijdragen aan het verbeteren van de informatievoorziening van de ketenpartners. Naar aanleiding van dit conceptrapport, het Algemene Rekenkamer-rapport naar de effectiviteit van de meldketen witwassen, alsmede naar aanleiding van de te verwachten aanbevelingen van de FATF met het oog op statistieken, zal ik in overleg met de ketenpartners bekijken welke stappen we daarin aanvullend kunnen zetten.

De intensiveringen op het gebied van afpakken maken onderdeel uit van de brede versterking van de aanpak van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit. Het is van belang om de gezamenlijke resultaten en effecten van deze geïntensiveerde aanpak scherper in beeld te gaan brengen. Daarom wordt binnen mijn ministerie, bij het DG Ondernijning, een traject ingericht om de programmatische sturing en verantwoording duurzaam te verbeteren en het zicht op de realisatie van de operationele en strategische doelstellingen op deze opgave te vergroten. Meer inzicht in het effect en de effectiviteit van de interventies draagt mede bij aan het continu leren en ontwikkelen van de aanpak.

Conclusie 3: Informatievoorziening JenV/OM is niet op orde

Een goede informatiehuishouding is van groot belang voor het begrijpen en monitoren van beleid en voor de verantwoording van beleidskeuzes aan de samenleving en het parlement. Ook in het kader van de Wet Open Overheid is de geordendheid en toegankelijkheid van overheidsinformatie noodzakelijk. Binnen mijn ministerie (en Rijksbreed) is de afgelopen jaren veel aandacht geweest voor informatiebeleid en archivering. Voorbeelden hiervan zijn de programma's Stukken Beter en Open op Orde, gericht op het verbeteren van de informatiehuishouding binnen het departement. Tevens wordt de implementatie van de archiefwet 2021 voorbereid, die in 2023 in werking treedt. Hoewel de informatievoorziening nog niet onfeilbaar is, zijn en worden er veel stappen gezet. Het traject dat binnen DG Ondernijning wordt opgezet met betrekking tot de duurzame programmatische sturing en verantwoording, waar ik hierboven aan refereerde, is daar ook een voorbeeld van.

Een belangrijke ontwikkeling is dat het OM samen met de ketenpartners werkt aan de implementatie van het nieuwe Beslag Informatiesysteem (BIS), waarmee het beslagproces in de gehele keten functioneel wordt ondersteund. Dit draagt bij aan het verbeteren van het beheer en het vervolg in de afpakketen en levert een kwaliteits- en efficiencyimpuls op in het beslagproces. Doordat alle ketenpartners

**Directoraat-Generaal
Ondernijning**

Datum
12 mei 2022

Ons kenmerk
4003387

gebruik maken van hetzelfde systeem worden werkprocessen, registraties en definities (meer) geüniformeerd. De aanbeveling van de Algemene Rekenkamer is een extra steun in de rug voor dit initiatief. Daarnaast zal, zoals eerder in deze reactie beschreven, het oplossen van de IV-problematiek in de strafrechtketen uit de Prinsjesdag 2021 een bijdrage leveren aan het verbeteren van de informatievoorziening van de ketenpartners .

**Directoraat-Generaal
Ondermijning**

Datum
12 mei 2022

Ons kenmerk
4003387

Conclusie 4: Financiële resultaten worden beïnvloed door gebrekkige ketenwerking

De Algemene Rekenkamer heeft eerder in haar Verantwoordingsonderzoeken 2018 tot 2021, waarin het beheer van de afpakketen als onvolkomenheid is gekwalificeerd, geconcludeerd dat een ketenverantwoordelijke ontbreekt en dat volgens de Algemene Rekenkamer deze rol het beste past bij de minister van Justitie en Veiligheid als ministerieel verantwoordelijke voor de afpakketen. Wanneer de Algemene Rekenkamer stelt dat eenduidige sturing door mij op de afpakketen ontbreekt, dan heeft zij gelijk. Dit komt enerzijds voort uit de verschillende sturingsrelaties tussen mij en de ketenpartners en anderzijds uit de doelstellingen die per organisatie worden bepaald en waar ik slechts in beperkte mate invloed op heb.

In dit kader is het van belang om onderscheid te maken tussen regie en sturing, waar ik in de inleiding van mijn reactie al aandacht voor vroeg. De DG Ondermijning voert regie op de afpakketen, in de zin dat zij – het totaalbeeld overziend – strategische doelen en de in dit kader juiste inspanningen van de keten overziet. Door regie te voeren is er een continue strategische, doelgerichte focus, terwijl de sturingslijnen intact blijven. De organisaties die samen de afpakketen vormen betreffen eigenstandige organisaties en zij zijn zelf verantwoordelijk voor het realiseren van organisatiedoelstellingen. Hoewel deze doelstellingen in de keten op elkaar kunnen worden afgestemd, is er geen sprake van gezamenlijke of integrale doelen waar vanuit ketenperspectief op kan worden *gestuurd*. De aansturing van het OM en de Raad voor de Rechtspraak⁴ is vastgelegd in de Wet op de rechterlijke organisatie en voor de politie is dit de Politiewet. Het CJIB betreft een agentschap en valt onder het sturingsmodel van JenV. De FIOD is onderdeel van de Belastingdienst en valt onder de ministerieel verantwoordelijkheid van zowel de minister van Justitie en Veiligheid als de minister van Financiën. Deze verschillende sturingsmechanismen maken eenduidig sturen op 'de afpakketen' bijzonder complex. Tegelijkertijd komen de verschillende sturingsmechanismen voort uit een belangrijk principe van de democratische rechtsstaat, namelijk de scheiding der machten. In Nederland opereren de wetgevende, uitvoerende en rechterlijke macht grotendeels onafhankelijk van elkaar, om de macht te verdelen en elkaars functioneren te bewaken. Dit betekent dat de invloed van de uitvoerende macht, de regering, op de rechterlijke macht beperkt is en behoort te zijn.

Zoals hiervoor al is gemeld is op initiatief van de DG Ondermijning een Coördinerend Beraad Afpakketen ingesteld. De betrokken partners onderschrijven dat er op het terrein van afpakken beleidsmatig, beheersmatig en operationeel veel te winnen valt. Het Beraad heeft hiervoor een meerjarenplan van aanpak opgesteld. Lopende verbeterinitiatieven komen hierin samen met nieuwe acties.

⁴ De Raad voor de rechtspraak is een onafhankelijke buffer tussen de gerechten en bijzondere colleges en de regering. In verband met de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht bestaat tussen de Raad en de minister van Justitie en Veiligheid geen sturingsrelatie.

Door regelmatig met elkaar te spreken over wat goed en minder goed loopt in de samenwerking, wat partijen van elkaar nodig hebben en waar mogelijk nog kansen liggen, wordt – zonder dat sprake is van een sturingsrelatie – in gezamenlijkheid een meer eenduidig beeld en daarmee samenhangende aanpak neergezet. Hiervoor wordt ook uitdrukkelijk en structureel de samenwerking gezocht met andere (publieke en private) partners. Alles met het doel om te komen tot een ketenbrede, integrale en duurzame aanpak die uiteindelijk leidt tot een effectiever functionerende afpakketen en (meer indirect) een vermindering van de criminele geldstromen.

**Directoraat-Generaal
Ondermijning**

Datum
12 mei 2022

Ons kenmerk
4003387

De ketenpartners van de afpakketen hebben zich verenigd in het Coördinerend Beraad Afpakketen, omdat zij allen vinden dat misdaad niet mag lonen. In gezamenlijkheid worden stappen gezet om de afpakresultaten, zowel kwantitatief als kwalitatief, te verbeteren. Hoewel ik ministerieel verantwoordelijk ben voor het beheer van de afpakketen, ga ik maar in beperkte mate over de daadwerkelijke activiteiten binnen de keten. Dit komt onder andere voort uit de verschillende sturingsrelaties tussen mij en de ketenpartners en de eigenstandige posities van deze partners, waar ik eerder in mijn reactie aan refereerde. Er is dus ook geen baas van de afpakketen. Zo veel als mogelijk wordt harmonisatie en eenheid door de partners betracht en zeker in nieuwe trajecten is hier veel aandacht voor, maar de onvolmaaktheden binnen de afpakketen zijn niet eenvoudig op te lossen. Desalniettemin ga ik naar aanleiding van de bevindingen van de Algemene Rekenkamer het gesprek aan met de leden van het Coördinerend Beraad Afpakketen en zullen wij samen bezien welke acties mogelijk en haalbaar zijn om de tekortkomingen ten eerste in kaart te brengen en deze vervolgens duurzaam op te lossen.

Tot slot

Ik ben de Algemene Rekenkamer dankbaar dat zij mij en de afpakketen heeft gewezen op mogelijkheden voor de verdere verbetering van (registratie van) afpakresultaten en de samenwerking in de keten. De aanbevelingen zijn duidelijk maar ruim geformuleerd, waarmee de Algemene Rekenkamer ruimte geeft om oplossingen te zoeken die realistisch zijn, daadwerkelijk bijdragen én die recht doen aan de (eigenstandige) posities van de ketenpartners en aan de sturingsrelatie met JenV. In gezamenlijkheid met de ketenpartners ga ik aan de slag om de basis in de afpakketen verder te verbeteren.

Hoogachtend,

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Dilan Yesilgöz-Zegerius